

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

EUROPEAN SCHOOL
OF BUSINESS

SYLLABUS

Дисципліна				
			Нормування праці	
Викладач (-і)				
			Зайцев Юрій Кузьміч	
Профайл викладача (-ів)				
			https://business.ieu.edu.ua/pro-yemsh/struktura-kafedry-vykladachi/kafedry/kafedra-menedzhmentu#zzz-003	
Консультації				
Очні консультації		Середа 12.20 – 13.20		
Онлайн консультації		Другий вівторок місяця 15:00-16:00		
Контактний телефон				
			+380 50 559 64 71	
E-mail				
			zyk3000@ukr.net	
Сторінка дисципліни				
			https://business.ieu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu/robochi-prohramy/bakalavrat	
Форма підсумкового контролю	залік	диференційований залік	екзамен	
		☒	☐	☐

SYLLABUS

1 Коротка анотація дисципліни

В умовах промислової революції та активного розвитку промислового виробництва дуже важливим є дотримання прогресивного співвідношення між обсягом виробництва та кількістю і якістю живої праці. Дане порушення призводить до завищення витрат та послаблення позицій підприємства у конкурентній боротьбі на ринку. Для успішного вирішення цих важливих питань необхідно в організації виробництва впроваджувати нормування всіх наявних ресурсів. Лише на основі встановлених обґрунтованих норм витрат живої праці та матеріально-речових факторів можна визначати виробничі пропорції використання ресурсів на підприємстві.

2 Передумова вивчення дисципліни

У процесі вивчення дисципліни студентам потрібно ознайомитися зі сутністю, змістом, завданням нормування праці на різних рівнях діяльності

3 Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Нормування праці» є вивчення теорії і набуття практики регламентування затрат живої праці за різноманітних умов трудової діяльності людини, надання студентам можливості оволодіти системою знань про організацію та нормування оплати праці на підприємстві.

4 Результати навчання

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в процесі прийняття управлінських рішень.
ПРН 18. Ідентифікувати екологічні та економіко-правові наслідки функціонування підприємств в умовах сталого розвитку суспільства.

5 Кредити ECTS

3 кредити ECTS / 90 академічних годин

6 Структура дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд		с.р.	л	п	лаб	інд
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 ТРУДОВИЙ ПРОЦЕС ЯК ОСНОВА НОРМУВАННЯ ПРАЦІ											
Тема 1 Сутність і значення організації та нормування праці. Об'єкти нормування праці	8	2	1			5	12	2			10

6

Структура дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Тема 2 Робочий час та його складові	8	2	1			5	10					10
Тема 3 Економічне обґрунтування режимів праці та відпочинку	9	2	2			5	11					11
Тема 4 Аналіз і проектування трудового процесу і витрат робочого часу	9	2	2			5	12					12
Контрольна робота №2	2		2									
Разом за змістовим розділом I	36	8	8			20	45	2				43

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ НОРМУВАННЯ ПРАЦІ НА ВИРОБНИЦТВІ

Тема 5 Методи вивчення затрат робочого часу	11	2	2			7	7					7
Тема 6 Норми витрат праці	10	1	2			7	7					7
Тема 7 Організація нормування праці на підприємстві	10	1	1			7	11	2	2			7
Тема 8 Економічна і соціальна ефективність вдосконалення нормування праці	11	2	2			7	6					6
Захист індивідуального науково-дослідного завдання	10					10	7					7
Контрольна робота №2	2		2									
Разом за змістовим розділом 2	54	8	8			38	45	2	2			41
Усього разом	90	16	16			58	90	4	2			84

7

Перелік обов'язкових завдань

Сутність і значення організації та нормування праці. Об'єкти нормування праці
 Робочий час та його складові
 Економічне обґрунтування режимів праці та відпочинку
 Аналіз і проектування трудового процесу і витрат робочого часу
 Методи вивчення затрат робочого часу
 Норми витрат праці
 Організація нормування праці на підприємстві
 Економічна і соціальна ефективність вдосконалення нормування праці

8 Перелік вибірових завдань

Укрупнені й диференційовані нормативи, сфера їх використання.
 Основні принципи нормування праці, їх сутність і обумовленість економічними законами.
 Основні функції нормування праці.
 В яких значеннях вживається термін "нормування праці"?
 Основні завдання нормування праці на сучасному етапі.
 Розкрийте організаційно-економічне і соціальне значення нормування праці.
 Етапи розробки нормативів з праці та їх зміст.
 Зміст "нормування праці" як функції конкретного структурного підрозділу на виробництві.
 Що є універсальною мірою кількості живої праці і чому?
 Поясніть, чому існує об'єктивна необхідність застосування норм затрат живої праці.
 Зв'язок "Нормування праці" з іншими дисциплінами.
 Наведіть приклади розрахунків окремих економічних показників.
 Дайте визначення категорій "виробничий процес", "трудоий процес".
 Дайте визначення виробничої операції. Наведіть конкретні приклади.
 Охарактеризуйте операцію в трудовому відношенні.
 Структура змінного робочого часу.
 Час роботи і його складові елементи.
 Час перерв і його складові елементи.
 Зміст державної статистичної звітності підприємства про використання робочого часу.
 Структура нормованого і ненормованого робочого часу.
 Структура часу використання устаткування.
 Структура загального часу тривалості виробничого процесу.
 Класифікація методів вивчення затрат робочого часу.
 Фотографія робочого часу, її сутність, мета проведення.
 Самофотографія, її сутність, мета проведення.
 Назвіть основні види мікроелементів трудового процесу.
 Які нормативи називають мікроелементними і чому?
 Чим відрізняються загальнопромислові нормативи праці від галузевих?
 Які допустимі межі точності встановлені для нормативів залежно від типу виробництва?
 За яких умов є доцільним використання місцевих нормативів?
 У чому полягає прогресивність нормативних матеріалів?
 Сутність методу найменших квадратів.
 Як визначити показник ефективного використання робочого часу? Розкрийте зміст цього показника.
 Як визначити величину неприхованих (явних) втрат робочого часу?
 Як визначити приховані втрати робочого часу? Розкрийте зміст коефіцієнта прихованих втрат робочого часу.

9 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс (рік навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	5 семестр	Так	3 курс	Вільного вибору

SYLLABUS

10

Система оцінювання та вимоги

У процесі вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів. Підсумкова залікова оцінка виставляється відповідно до сумарного рейтингу студента.

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально – 100 балів, мінімальна сума балів, що дозволяє студенту бути атестованим з дисципліни – 60 балів.

Співвідношення між національними та ECTS оцінками і рейтингом студента:

<https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

11

Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до підсумкового контролю – 36 балів. Оцінка за дисципліну визначається як сума підсумкового балу за поточну діяльність та балу за підсумковий контроль і виражається за багатобальною шкалою.

Оцінка з дисципліни, яка завершується заліком, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 36), бали за індивідуальну самостійну роботу здобувача освіти (не більше 6) та балів за залік (не менше 24).

Загальний бал з дисципліни становить 100. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни виставляється за національною та європейською шкалою.

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після завершення вивчення усіх тем дисципліни і складається здобувачами освіти у період залікової сесії.

<https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

12

Політика дисципліни

Для продуктивної навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни здійснюються актуальні лекції та семінари у вигляді презентацій, кейсів, робота в групах, семінарів-дискусій. На заняттях та під час перебування в університеті студент повинен поважно ставитися до викладачів, співробітників та інших студентів, відвідувати заняття згідно з розкладом, приходити вчасно і не залишати аудиторії без дозволу викладача. Необхідно виконувати всі академічні завдання і роботи у визначені терміни.

Викладач, у свою чергу повинен постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру, забезпечувати умови для засвоєння студентами навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти, сприяти всебічному професійному розвитку студентів. Обов'язково дотримуватися навчально-тематичного плану, не спізнюватися на заняття, не допускати жодних проявів корупції, дискримінації, булінгу, цькування та утиску прав здобувачів освіти.

13

Політика щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю має право пройти поточний контроль у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студент, що був відсутній на заняттях без поважних причин, не брав участі у заходах поточного контролю, не ліквідував академічну заборгованість, не допускається до підсумкового семестрового контролю знань з цієї дисципліни, а в день складання екзамену в екзаменаційній відомості науково-педагогічним працівником виставляється оцінка «недопущений». Повторне складання екзамену з дисципліни призначається за умови виконання всіх видів навчальної, самостійної (індивідуальної) роботи, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни, і проводиться згідно із затвердженим директором графіком ліквідації академічної заборгованості.

<https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

SYLLABUS

14 Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності
<https://ieu.edu.ua/docs/011.pdf>

15 Рекомендовані джерела інформації

Основна література

Данилевич Н. С., Калина А. В., Твердушка Т. Б., Рудакова С. Г. Вонберг Т. В. Організація та нормування праці. – К.: КНЕУ, 2015. – 389 с.

Калина А. В. Організація та нормування праці в сучасному виробництві. – К.: МАУП, 2014. – 390 с.

Калина А. В., Мінчан Н. Д. Визначні питання нормування праці. – Дрогобич, 2016. – 128 с.

Економіка праці : навчальний посібник [електронний ресурс] / за заг. ред. Г. В. Назарової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 330 с.

Бабенко А.Г., Бондаревська К.В. Нормування праці : навчально-наочний посібник для студентів денної та заочної форм навчання. – Вид. 2-ге, доп. -Дніпропетровськ: Дніпропетровська державна фінансова академія, 2013. – 158 с.

Додаткові інформаційні ресурси

Головачев, А.С. Организация, нормирование и оплата труда: учебное пособие для студ. вузов / А.С. Головачев, Н.С. Березина, Н.Ч. Бокун и др.]; под общ. ред. А.С. Головачева. – 4-е изд., испр. – Минск: Новое знание, 2008. – 606 с.

Ерохова В. А. Нормирование труда: новые подходы к порядку организации // Кадровик. Управление персоналом. 2008. – №6

Жорсткі норми для працівників в Японії // www.pib.odessa.ua/?p=922/

Данюк В. М., Райковська Г. О. Нормування праці: Зб. завдань і вправ: Навч.посіб. / За заг. ред. В. М. Данюка. – К.: КНЕУ, 2006. – 268 с.

Дзюба С. Г. Нормування праці: Навч. посіб. / С. Г. Дзюба, І. Ю. Гайдай. – Донецьк: Юго-Восток, 2004. – 133 с.

Дячук О. В. Організація, номування та оплата праці: Навч. Посіб / О. В. Дячун – Львів: Афіша, 2001. – 211с.

Єрмоєнко В. О., Рижков В. С., Коваленко С. О. Основи нормування праці: навч. посіб. К.: ТОВ «Видавництво Дельта», 2006. – 288 с.

Багрова І. В. Нормування праці: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 212 с.

Васильков В. Г., Василькова Н. В. Організація і управління процесами виробництва: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2011. – 503 с.

Ведерніков М. Д., Чернушкіна. Нормування праці: навч. посіб. Львів: Новий світ – 2000, 2011. – 370

16 Поради з успішного навчання на курсі

Якщо Ви бажаєте успішно засвоїти цей предмет, необхідно бути:

- наполегливим, уважним і допитливим;
 - креативним і життєрадісним, відкритим для спілкування та дискусій;
 - готовим отримувати інформацію і знання з предмету не лише на лекціях, а й у позааудиторний час.
- До зустрічі!